

VII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI FINANSÓW PUBLICZNYCH

(NR 493)

z dnia 8 lipca 2015 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 493)

8 lipca 2015 r.

Komisja Finansów Publicznych, obradująca pod przewodnictwem poseł **Krystyny Skowrońskiej (PO)**, przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

– sprawozdanie podkomisji nadzwyczajnej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym, ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (druk nr 3462).

W posiedzeniu udział wzięli: **Izabela Leszczyna** sekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Arkadiusz Famirski** zastępca dyrektora Departamentu Prawnego Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego, **Tadeusz Białek** dyrektor Zespołu Prawno-Legislacyjnego Związku Banków Polskich, **Agnieszka Marzec** radca prawny Biura Informacji Kredytowej, **Paweł Grabowski** dyrektor do spraw prawnych Związku Firm Pożyczkowych

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Ksenia Angierman-Kozielska**, **Wioletta Więciorkowska**, **Monika Żołnierowicz-Kasprzyk** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Wojciech Białończyk** i **Jacek Markiewicz** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Otwieram posiedzenie Komisji Finansów Publicznych. Stwierdzam kworum. Porządek dzienny przewiduje rozpatrzenie sprawozdania podkomisji nadzwyczajnej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym, ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (druk nr 3462). Sprawozdanie przedstawia przewodniczący podkomisji, pan poseł Jacek Brzezinka.

Czy są uwagi państwa posłów do porządku dziennego? Nie widzę. Wobec niezgłoszenia wniosków do porządku dziennego stwierdzam jego przyjęcie.

W imieniu państwa posłów chciałam przywitać uczestniczących w posiedzeniu przedstawicieli naczelnych organów administracji państwowej i innych instytucji. Witam panią Izabelę Leszczynę sekretarza stanu w Ministerstwie Finansów.

Sejm w dniu 23 czerwca 2015 r. skierował rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym, ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (druk nr 3460) do Komisji Finansów Publicznych w celu rozpatrzenia. Komisja skierowała projekt do podkomisji nadzwyczajnej. Na posiedzeniu w dniu 2 lipca br. podkomisja przyjęła sprawozdanie. Sprawozdanie jest dostępne na poselskich iPadach. Zamieszczone jest również w systemie informacyjnym Sejmu.

Przystępujemy do rozpatrzenia sprawozdania podkomisji. Proszę pana przewodniczącego Jacka Brzezinkę o zreferowanie prac podkomisji.

Poseł Jacek Brzezinka (PO):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Pani minister, szanowni państwo, podkomisja nadzwyczajna rozpatrzyła rządowy projekt ustawy na posiedzeniu w dniu 2 lipca 2015 r. W trakcie prac nad projektem podkomisja miała możliwość korzystania z licznych opinii i opracowań, które wpłynęły ze strony podmiotów, których dotyczy nowelizacja. Każdy zainteresowany podmiot mógł uczestniczyć w posiedzeniu podkomisji i w sposób nieograniczony prezentować swoje stanowisko, uwagi. Dyskusja koncentrowała się wokół kilku kwestii, o których pozwolę sobie powiedzieć.

Po pierwsze, wpłynęły poprawki dotyczące definicji pozaodsetkowych kosztów kredytu. Wszystkie trzy poprawki zmierzały w tę samą stronę, choć w różny sposób zapisywały definicję. Ostatecznie podkomisja rozstrzygnęła, by przyjąć poprawkę stwier-

dzającą, że przez pozaodsetkowe koszty kredytu rozumie się wszystkie koszty, które konsument ponosi w związku z umową o kredyt, z wyłączeniem odsetek. Wydaje się, że takie zredagowanie przepisu jest najbardziej czytelne i jednoznaczne. Ustawa ma na celu wzmocnienie ochrony klientów firm pożyczkowych. Jakikolwiek koszty wiążące się z zaciągnięciem pożyczki muszą mieścić się w projektowanym w ustawie limicie. Ponadto dyskutowaliśmy, jaki to ma być limit. Nie uzyskała akceptacji propozycja, by maksymalna wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu nie mogła być wyższa od 50% całkowitej kwoty kredytu. Podkomisja opowiedziała się za rozwiązaniem zaproponowanym przez rząd. Maksymalna wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu będzie liczona jako składnik pewnej stałej i zmiennej, która zależy od długości okresu, na jaki pożyczka zostaje udzielona.

Pewną dyskusję wywołało stanowisko generalnego inspektora ochrony danych osobowych w zakresie udostępnienia podmiotom gospodarczym spełniającym wymagania z dodawanego rozdziału 5a informacji stanowiących tajemnicę bankową. Chodzi o podmioty, które w zakresie swojej działalności gospodarczej udzielają lub dają przyrzeczenie udzielenia kredytu konsumenckiego, czyli o instytucje pożyczkowe. W tej sprawie, po przeprowadzonej dyskusji, wysłuchaniu stanowisk przedstawiciela GODO oraz przedstawicieli rządu, a także UOKiK podkomisja zdecydowała o pozostawieniu przepisów w brzmieniu zaproponowanym przez rząd w skierowanym do Sejmu projekcie. Ponadto podkomisja uwzględniła pewne poprawki uszczegóławiające i legislacyjne.

Wnoszę o przyjęcie powyższego projektu ustawy w brzmieniu zaproponowanym w sprawozdaniu podkomisji. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję bardzo panu przewodniczącemu. Przystępujemy do szczegółowego rozpatrzenia projektu ustawy. Jeśli pojawią się pytania i uwagi przy poszczególnych rozwiązaniach, będziemy prowadzić debatę dotyczącą konkretnych rozwiązań. Czy są uwagi państwa posłów w sprawie sposobu procedowania? Nie słyszę. Wobec niezgłoszenia uwag przystępujemy do pracy.

Czy są uwagi do tytułu ustawy? Nie słyszę. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tytułu ustawy? Nie ma.

Przechodzimy do art. 1, w ramach którego rozpatrzymy kolejne zmiany. Czy są uwagi państwa posłów do zmiany 1? Nie widzę. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia zmiany nr 1? Nie widzę. Zmiana nr 1 została przyjęta.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia zmiany nr 2? Nie słyszę. Zmiana została przyjęta.

Zmiana nr 3. Biuro Legislacyjne, bardzo proszę.

Legislator Wojciech Białończyk:

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, w zmianie trzeciej chcieliśmy zwrócić uwagę na następujący problem. Dodawany jest cały rozdział 2a dotyczący postępowania wyjaśniającego. W art. 18b, w ust. 4 jest mowa o tym, że przy podejmowaniu czynności, o których mowa w ust. 2 lub 3, upoważniony pracownik może korzystać z pomocy funkcjonariuszy Policji, a funkcjonariusze Policji wykonują czynności na polecenie kontrolującego. W art. 18g, w ust. 2 jest przepis stanowiący, że upoważniony pracownik może zwrócić się do organów Policji o pomoc. Przepisy art. 46 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji stosuje się odpowiednio.

Zwracamy uwagę na dwie kwestie. Po pierwsze, w art. 18b ust. 4 nie jest określony tryb korzystania z pomocy Policji. W podobnej sytuacji w art. 18g ust. 2 jest odesłanie do art. 46 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, w tym do rozporządzenia wydanego na podstawie tamtego przepisu. W naszej ocenie przepisy są niespójne ze sobą. Ponadto przepis omawianej ustawy odsyła do rozporządzenia wydanego na podstawie innej ustawy, co jest nieprawidłową techniką legislacyjną. To powinno być określone w akcie wykonawczym wydanym na podstawie rozpatrywanej ustawy.

Rozmawialiśmy z panem przewodniczącym Brzezinką, żeby ewentualnie przygotować rozwiązanie. Jest propozycja, by dodać przepis upoważniający w tej ustawie do określenia trybu korzystania z pomocy Policji w rozporządzeniu wydanym na podstawie tej ustawy. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

O głos poprosił przedstawiciel Komisji Nadzoru Finansowego. Bardzo proszę.

Zastępca dyrektora Departamentu Prawnego Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego Arkadiusz Famirski:

Szanowni państwo, rozwiązanie przewidziane w projekcie ustawy jest wzorowane na przepisach przewidzianych w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów, dokładnie na art. 105b ust. 3. Na posiedzeniu podkomisji pani prezes UOKiK wskazywała, że UOKiK stosuje w praktyce ten przepis. Nie budzi on wątpliwości. W związku z tym wydaje nam się, że rozwiązanie przewidziane w projekcie ustawy powinno zostać utrzymane. Nie widzimy potrzeby, żeby tak szczegółowo regulować te kwestie. Rozwiązanie jest spójne z przepisem ustawy o Policji, który w art. 14 ust. 2 wskazuje, że Policja wykonuje czynności na polecenie organów administracji w zakresie, w jakim obowiązek ten został określony w odrębnych ustawach. To rozwiązanie nie budzi wątpliwości. Przepis dotyczący możliwości żądania pomocy Policji przy zajęciu dokumentu reguluje szczególny przypadek. Jest to rozwiązanie szczególne wobec przepisu, który pozwala nam żądać tego rodzaju pomocy. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję bardzo. Rozumiem, że przystępujemy do rozstrzygnięcia, gdyż nie ma propozycji zmian. Rozumiem, że przepis został wprowadzony przy pozytywnym stanowisku rządu. Na tym etapie wątpliwości zgłoszone przez Biuro Legislacyjne zostały wyjaśnione. Nie ma propozycji zmiany, zatem musimy rozstrzygnąć brzmienie zmiany 3 w art. 1.

Poproszę Biuro Legislacyjne o przedstawienie propozycji i o odniesienie się do wyjaśnień przedstawiciela KNF.

Legislator Wojciech Białończyk:

Po pierwsze, naszym zdaniem istnieje niespójność w przepisach, bo przepis art. 18b ust. 4 mówi bardzo ogólnie o korzystaniu z pomocy Policji, a art. 18g ust. 2 odsyła do szczegółowych przepisów określonych w rozporządzeniu. Po drugie, ustawa o nadzorze nad rynkiem finansowym, zgodnie z zasadami techniki prawodawczej, nie powinna odsyłać do aktu wykonawczego innej ustawy. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Czy pan dyrektor podtrzymuje swoje stanowisko?

Zastępca dyrektora departamentu UKNF Arkadiusz Famirski:

Podtrzymujemy stanowisko. Nie ma odesłania do przepisów wykonawczych ustawy. Art. 18g ust. 2 odsyła do art. 46 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. To nie jest odesłanie do aktu wykonawczego. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Strony pozostały przy swoich stanowiskach. Nam pozostaje rozstrzygnięcie. Nie ma poprawki złożonej przez posła. Jest propozycja Biura Legislacyjnego i umieścimy ją w dokumentacji. Jeśli będzie potrzeba lub wola zrewidowania swoich stanowisk, każdy z klubów może z tej propozycji skorzystać. Przystępujemy do rozstrzygnięcia.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia zmiany nr 3 w art. 1? Nie słyszę. Zmiana nr 3 została przyjęta jednomyślnie.

Biuro Legislacyjne, bardzo proszę.

Legislator Wojciech Białończyk:

Jedna drobna uwaga. Jeśli pozostaje art. 18b ust. 4 w brzmieniu ze sprawozdania, należałoby dokonać drobnej korekty redakcyjnej, mianowicie skreślić odesłanie do art. 18c ust. 1. Art. 18c nie ma ustępów. Ponadto wyraz „kontrolującego” zastąpić wyrazami „na polecenie upoważnionego pracownika, o którym mowa w art. 18c”. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Poproszę o stanowisko rządu.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Izabela Leszczyna:

Pozytywne.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Upoważniamy Biuro Legislacyjne do wprowadzenia takich korekt legislacyjnych do projektu.

W tym momencie formułuję prośbę, aby wszędzie tam, gdzie istnieje taka potrzeba, dać generalne upoważnienie dla Biura Legislacyjnego do wprowadzenia korekt legislacyjnych.

Rozstrzygnęliśmy w sprawie zmiany nr 3 w art. 1.

Przechodzimy do zmiany nr 4 w art. 1. Zmiana wprowadza przepisy karne. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia zmiany nr 4? Nie widzę. Przyjęliśmy zmianę nr 4.

Przechodzimy do art. 2, do zmiany nr 1. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tej zmiany? Nie ma. Stwierdzam, że zmiana nr 1 została przyjęta.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia zmiany nr 2? Nie ma sprzeciwu, zatem stwierdzam, że przyjęliśmy zmianę nr 2.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia zmiany nr 3? Nie ma sprzeciwu, zatem stwierdzam, że przyjęliśmy zmianę nr 3.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia zmiany nr 4? Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Wojciech Białończyk:

Pani przewodnicząca, mamy pytanie do strony rządowej. Nadawane jest nowe brzmienie ust. 1 i 2 w art. 105 Prawa bankowego i następnie ust. 3. W tych przepisach wymieniona jest pewna sekwencja podmiotów. Po sporządzeniu sprawozdania podkomisji wydaje się, że należałoby te przepisy uzupełnić. W ust. 1 mowa jest o bankach, innych instytucjach ustawowo upoważnionych do udzielenia kredytów, instytucjach pożyczkowych oraz podmiotach, o których mowa w art. 59d ustawy o kredycie konsumenckim. W ust. 2 i 3 ta sekwencja nie jest pełna. Prosimy stronę rządową o pomoc w wyjaśnieniu tej kwestii i o wskazanie miejsc, w których należałoby tę sekwencję uzupełnić. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Poproszę o stanowisko rządu.

Sekretarz stanu w MF Izabela Leszczyna:

Dziękujemy Biuru Legislacyjnemu za tę uwagę. Oczywiście to musi być wymienione konsekwentnie, jak w ust. 1. Bardzo prosimy o uzupełnienie.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Upoważniamy Biuro Legislacyjne do korekt. Proszę gości o przedstawianie się. Proszę uprzejmie.

Dyrektor Zespołu Prawno-Legislacyjnego Związku Banków Polskich Tadeusz Białek:

Pani przewodnicząca, chciałem zwrócić uwagę na kwestię poruszana podczas prac podkomisji. W naszej ocenie brak zmiany przepisu art. 106d jest bardzo istotną kwestią. Jeśli ustawodawca decyduje się na dostęp firm pożyczkowych do systemu biur informacji kredytowej, to konsekwentnie powinna być wprowadzona zmiana w zakresie dostępu do systemów antyfraudowych. Wielokrotnie dochodzi do sytuacji, w której przestępcy wykorzystują te same schematy, metody czy nawet te same podstawione osoby, tzw. słupy, które dokonują przestępstw najpierw w banku, a następnie w instytucji pożyczkowej lub firmie leasingowej, i odwrotnie, narażając niekiedy na wielomilionowe straty banki oraz oszczędności klientów, dokonując wyłudzeń, włamując się na rachunki bankowe czy za pośrednictwem systemów bankowości elektronicznej.

Ta zmiana jest zatem ze wszech miar uzasadniona. W większości państw unijnych obowiązują podobne regulacje, który przewidują system antyfraudowy dla wszystkich instytucji sektora finansowego. Chodzi o to, żeby chronić klientów i instytucje finansowe przed przestępcami. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dyskusja odbyła się na forum podkomisji. Proszę zatem naszych gości o krótkie uwagi, bo debata była już przeprowadzona. Dopuszczam do głosu w drodze wyjątku. Bardzo proszę.

Radca prawny Biura Informacji Kredytowej Agnieszka Marzec:

Podpisuję się pod wszystkim, o czym przed chwilą powiedział pan dyrektor Białek. Zwracam jednak uwagę na fakt, że art. 105a nieuzupełniony o podmioty z art. 59d powoduje totalną niespójność przepisu. Zgodziliśmy się, że takie uzupełnienie jest niezbędne.

Z punktu widzenia legislacyjnego bez przyjęcia art. 106d zostajemy w sytuacji, kiedy instytucje pożyczkowe i podmioty określone w art. 59d będą upoważnione do wymiany informacji z Biurem Informacji Kredytowej czy podobną instytucją, natomiast w zakresie wymiany informacji o podejrzeniach popełnienia przestępstw ważnych dla całego sektora finansowego będą pozbawione takiej możliwości. Byłby to kardynalny błąd. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Jest jeszcze jeden głos. Potem poproszę panią minister o ustosunkowanie się do uwag.

Dyrektor do spraw prawnych Związku Firm Pożyczkowych Paweł Grabowski:

Pani przewodnicząca, dziękuję za dopuszczenie do głosu. Chcieliśmy zwrócić uwagę na brak art. 106d. Związek szacuje straty firm i instytucji pożyczkowych w wyniku fraudów na ok. 60 mln zł rocznie. Jeśli przepis zastałby uzupełniony o to, że instytucje pożyczkowe mogą być chronione systemem antyfraudowym, wówczas, przy zmniejszeniu strat, mogłoby dojść do obniżenia ceny pożyczki. Taka jest jedna z przewodnich intencji tej regulacji. Skoro dążymy do obniżenia maksymalnego kosztu, zasadne byłoby umożliwienie instytucjom pożyczkowych obniżenia ceny oferowanego produktu. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Gdyby jeszcze powiedział pan, o ile można by tę cenę obniżyć, to byłoby dobrze.

Dyrektor ds. prawnych ZFP Paweł Grabowski:

Mam nadzieję, że o jak najwięcej.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

To bardzo dobra odpowiedź.

Pani minister, poprosimy o ustosunkowanie się do uwag zgłoszonych przez gości.

Sekretarz stanu w MF Izabela Leszczyna:

Powtórzę to, co mówiłam na forum podkomisji. Kształt przepisu w przedłożeniu rządowym był wynikiem sprzeciwu GIODO podczas prac legislacyjnych. Rozumiemy argumenty Biura Informacji kredytowej, Związku Banków Polskich i przedstawiciela firm pożyczkowych. Jeśli poprawka jest w kształcie, który mam przed sobą, i ktoś z państwa posłów ją przejmie, to stanowisko rządu będzie pozytywne. Jest to poprawka, która wpłynęła na ręce pani przewodniczącej ze Związku Banków Polskich.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Pan przewodniczący Jacek Brzezinka.

Poseł Jacek Brzezinka (PO):

Dziękuję. Pani przewodnicząca, przejmuję tę poprawkę. Za chwilę ją podpiszę i zgłoszę. Potwierdzam, że dyskusja w tej sprawie odbyła się na posiedzeniu podkomisji. Uwagi zostały zgłoszone. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Odłożymy rozstrzygnięcie co do zmiany 4 do czasu, kiedy pan przewodniczący będzie gotów przedstawić poprawkę.

Przechodzimy do zmiany 5. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia zmiany 5? Nie widzę. Stwierdzam, że przyjęliśmy zmianę 5.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 3. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 3? Pani poseł Gabriela Masłowska.

Poseł Gabriela Masłowska (PiS):

Mam poprawkę do art. 3. Chodzi o to, żeby w § 2 zastąpić 6-krotność 2-krotnością. Maksymalna wysokość odsetek za opóźnienie nie może w stosunku rocznym przekraczać 2-krotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego. To są odsetki maksymalne za opóźnienia. Dzisiaj w doktrynie prawnej przeważa dla takich odsetek limit

4-krotności wysokości stopy kredytu lombardowego NBP. Limit wynika z zastosowania art. 359 § 2¹ Kodeksu cywilnego. Obecna propozycja rządu zwiększa limit o 50%, do 6-krotności, co będzie skutkowało pętlą zadłużenia kredytobiorców, którzy mają problemy z płatnością rat kredytów w terminie. Banki i parabanki będą mogły narzucać im wyższe odsetki karne. Ponieważ mamy do czynienia nie z wykorzystywaniem środków z depozytów, lecz ze środkami własnymi, nie ma przeciwwskazań, żeby powszechnie obowiązującą 4-krotność zastąpić 2-krotnością. Taka jest propozycja zawarta w poprawce, którą przekazuję. Jest to nieuzasadniony zysk instytucji finansowych. Nic nie stoi na przeszkodzie, żeby przedyskutować i przyjąć inne brzmienie tego paragrafu.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Poproszę panią poseł o przygotowanie poprawki. Kiedy wpłynie, będziemy ją rozstrzygać. Chodzi o zastąpienie w § 2 6-krotności 2-krotnością. Chcę przypomnieć, że stopa podstawowa, kapitałowa nie może być wyższa niż 4-krotność stopy kredytu lombardowego, czyli 10%. Odsetki za opóźnienie wynosiłyby 5%. Mam pytanie, czy wniosek pani poseł był rozpatrywany na posiedzeniu podkomisji.

Poseł Gabriela Masłowska (PiS):

Była dyskusja.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Czy pani poseł zgłaszała tę poprawkę?

Poseł Gabriela Masłowska (PiS):

Zgłaszałam.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Zatem przejdziemy do rozstrzygnięcia. Poproszę o stanowisko rządu w sprawie poprawki.

Sekretarz stanu w MF Izabela Leszczyna:

Pani przewodnicząca, wszyscy zgadzamy się, że kredyty i pożyczki należy spłacać terminowo. Jeśli ktoś się spóźnia, to maksymalne odsetki za opóźnienie muszą być pewną formą rekompensaty dla kredytodawcy za to, że nie otrzymuje swoich pieniędzy w terminie, na który umówił się z kredytobiorcą. Chcę przypomnieć, że nie zwiększamy w żaden sposób maksymalnych odsetek za opóźnienie. W dotychczasowym porządku prawnym jest tak, że jeśli w umowie nie zastrzeżono inaczej, jest to 4-krotność stopy lombardowej. Kredytodawca może zastrzec w umowie odsetki za opóźnienie w dowolnej wysokości. Jeśli występuje opóźnienie, odsetki mogą być 6-krotnością stopy lombardowej. Stanowisko rządu wobec poprawki jest negatywne.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Prosiłabym jeszcze panią minister o wyjaśnienie, że nie jest to metoda składana, czyli nie bierze się stopy podstawowej plus stopy za opóźnienie, tylko wprowadza się całkiem nowe rozwiązanie. Gdybyśmy przyjęli poprawkę, to w przypadku opóźnienia płacilibyśmy mniej i mniej. Przy tej konstrukcji przepisu płacilibyśmy taniej za kredyt niż gdybyśmy obsługiwali go w terminie.

Sekretarz stanu w MF Izabela Leszczyna:

Jest dokładnie tak, jak pani przewodnicząca powiedziała. Opłaciliby się nam nie spłacać kredytu. Płacilibyśmy mniej niż za spłatę terminową.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Pan poseł Żyżyński.

Poseł Jerzy Żyżyński (PiS):

Jest jakieś nieporozumienie. Zgadzam się z panią minister, że gdyby to była 6-krotność aktualnej stopy lombardowej, w umowie nie mogłoby być innego zapisu. Prawo powinno ograniczać umowy, żeby nie wykorzystywano niewiedzy czy słabej pozycji klienta. Trzeba rozstrzygnąć, czy to ma być stopa procentowa ostateczna, czy dodana do dotychczasowej stopy?

Powiedzmy, że ktoś bierze kredyt oprocentowany na 10%. Jeśli opóźnia się ze spłatą kredytu, to przepis powinien stanowić, że dopisujemy mu oprocentowanie nie wyższe niż 2-krotność stopy lombardowej, czyli byłoby to 15%. Powiedzmy, że stopa lombardowa wzrośnie do 10%. Według przyjętego wskaźnika oprocentowanie za opóźnienie wyniosłoby 60%. Kredytodawcy zawsze będą mieli skłonność do maksymalnego wydrenowania klienta. Wzrost stopy procentowej zwiększa ryzyko, że ktoś mający problemy ze spłatą kredytu będzie miał jeszcze większe problemy.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Rozumiem, że prowadzimy rozważania akademickie.

Poseł Jerzy Żyżyński (PiS):

Trzeba to rozstrzygnąć. Przepisy są niejasne.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Panie pośle, dyskusja prowadzona była na forum podkomisji. Teraz nie będziemy kontynuować rozważań. Trzeba było uczynić to w ramach podkomisji. Prace w podkomisji służą wysłuchaniu różnych opinii i zawarciu konsensu bądź dokonaniu rozstrzygnięcia.

Mamy poprawkę pani poseł Masłowskiej. Przystępujemy do jej rozpatrzenia. Otrzymaliśmy cały zestaw poprawek pani poseł, również do art. 7. Z tego zestawienia rozpatrujemy teraz poprawkę nr 1, polegającą na zastąpieniu 6-krotności 2-krotnością.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki? (8) Kto jest przeciwny? (16) Kto się wstrzymał od głosu? (0). Poprawka uzyskała rekomendację negatywną.

Rozpatrujemy art. 3 zgodnie z przedłożeniem w sprawozdaniu. Kto z państwa jest za przyjęciem art. 3? (17) Kto jest przeciwny? (7) Kto się wstrzymał od głosu? (0).

Państwa posłów poproszę o koncentrację w trakcie głosowania.

Art. 3 został przyjęty.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 4? Nie widzę. Art. 4 został przyjęty.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 5? Nie widzę. Art. 5 został przyjęty.

Przechodzimy do art. 6. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia zmiany nr 1? Nie ma. Zmiana nr 1 została przyjęta.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia zmiany nr 2? Nie ma. Zmiana nr 2 została przyjęta.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia zmiany nr 3? Nie widzę. Zmiana nr 3 została przyjęta.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia zmiany nr 4? Nie ma. Zmiana nr 4 została przyjęta.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia zmiany nr 5? Nie ma. Zmiana nr 5 została przyjęta.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia zmiany nr 6? Nie ma. Zmiana nr 6 została przyjęta.

Przechodzimy do art. 7, do którego zostały zgłoszone poprawki.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia zmiany nr 1? Nie ma. Zmiana nr 1 została przyjęta.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia zmiany nr 2? Nie ma. Zmiana nr 2 została przyjęta.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia zmiany nr 3? Nie ma. Zmiana nr 3 została przyjęta.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia zmiany nr 4? Nie ma. Zmiana nr 4 została przyjęta.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia zmiany nr 5? Nie ma. Zmiana nr 5 została przyjęta.

Jest wniosek pani poseł Masłowskiej, aby po zmianie nr 5 dodać zmiany 5a i 5b. Mam pytanie do Biura Legislacyjnego, czy te poprawki musimy rozpatrywać łącznie. Pani poseł Gabriela Masłowska.

Poseł Gabriela Masłowska (PiS):

Proszę państwa, nasz projekt przepisów antylichwiarskich, który był złożony w Sejmie w sierpniu 2013 r., przewidywał nie tylko wprowadzenie limitu na koszty pozaodsetkowe, ale też wyposażał kredytobiorców w instrumenty obrony przed nieuczciwymi kredytodawcami nieprzestrzegającymi ustawowego limitu. Instrumentem przewidzianym w poprawce pierwszej jest sankcja kredytu darmowego. Chodzi o to, aby zawrzeć uprawnienie do zwrotu kredytu bez odsetek i jakichkolwiek kosztów oraz do uzyskania zwrotu dotychczas uiszczonych kosztów w przypadku, kiedy kredytodawcy nie przestrzegają obowiązujących w tym zakresie przepisów.

Dodam, że w ustawie o kredycie konsumenckim istnieje potencjalna sankcja kredytu darmowego. Tą poprawką chcemy tylko rozszerzyć sankcję kredytu darmowego, gdy kredytodawca nie przestrzega przepisów związanych z limitowaniem pozaodsetkowych

kosztów kredytu. Dzięki tej regulacji konsument uzyskuje dodatkowe narzędzie, które może wykorzystać w sytuacji bezprawnego postępowania kredytodawcy.

Uzasadnię również poprawkę drugą. Jest to klauzula o odstąpieniu od umowy. Poprawka rozszerza istniejącą w ustawie o kredycie konsumenckim możliwość odstąpienia od umowy o kredyt konsumencki o sytuację, gdy kredytodawca nie przestrzega wprowadzonych przepisów związanych z limitowaniem pozaodsetkowych kosztów kredytu. Dzięki tej regulacji konsument uzyskuje dodatkowe narzędzie, które może wykorzystać w sytuacji bezprawnego postępowania kredytodawcy.

Pierwsza poprawka wprowadza sankcję kredytu darmowego, a druga klauzulę odstąpienia od umowy. W naszym przekonaniu są to niezbędne dodatkowe narzędzia broniące przed nieuczciwymi praktykami kredytodawców. Proszę o poparcie tych poprawek. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Czy ktoś państwa chciałby zabrać głos w sprawie tej poprawki? Pan poseł Jaros. Potem udzielię głosu naszym gościom.

Poseł Michał Jaros (PO):

Zgodnie z zaproponowaną regulacją w ciągu 20 dni koszt kredytu będzie liczony od pierwszej pożyczki. Kiedy klient pożyczki w banku 1 tys. zł, a następnie po dwóch tygodniach 100 tys. zł, to limit będzie liczony od 1 tys. zł? Oczywiście nie spłaci 1 tys. zł, czyli maksymalna prowizja wyniesie 250 zł. Czy ministerstwo uważa, że jakiś bank pożyczki 100 tys. zł z maksymalną prowizją 250 zł? Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Bardzo proszę o zabranie głosu.

Dyrektor ds. prawnych ZFP Paweł Grabowski:

Chciałem wskazać na dwie luki, które powodują, że planowany limit będzie nieskuteczny. W art. 36b i c jest zapis o 120 dniach, który umożliwi 3-krotne rolowanie pożyczki w ciągu roku, czyli sankcjonuje prawnie to, przed czym przepisy miały chronić konsumentów. Druga luka znajduje się w projektowanym art. 36d, w którym stwierdza się wprost, że pewne produkty są wyłączone z limitu pozaodsetkowych kosztów kredytu. Nie podejmuję się oceny, czy to jest zasadne. Zwracam uwagę, że w praktyce będzie bardzo łatwo obejść ten limit. Czy taka jest intencja projektodawcy i państwa posłów? Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Mam pytanie do pana przewodniczącego Brzezinki, czy ten temat był omawiany? Nie chciałabym powtarzać dyskusji i nie będę dodatkowo udzielać głosu.

Poseł Jacek Brzezinka (PO):

Dziękuję. Pani przewodnicząca, ta sprawa była przedmiotem otwartej dyskusji. Rozważaliśmy wydłużenie limitu z uwagi na fakt, że przez jednego z posłów została złożona poprawka, aby okres wydłużyć do 365 dni. Poprawka została odrzucona. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

W tej sprawie nie dopuszczam już do głosu.

Poproszę panią minister o odniesienie się do poprawki i do wypowiedzi w dyskusji. Bardzo proszę, pani minister.

Sekretarz stanu w MF Izabela Leszczyńska:

Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca. Odpowiem panu posłowi Jarosowi. Pani pośle, sytuacja, którą pan przedstawił, jest hipotetyczna i trudno wyobrażalna. Nie może zostać udzielona kolejna pożyczka, jeśli nie zostanie spłacona pierwsza. Jeśli ktoś bierze 100 tys. zł pożyczki, to spłaci 1 tys. zł pożyczone wcześniej. Zawsze można wyobrazić sobie sytuację ekstremalną. Zależało nam na tym, żeby tzw. rolowanie pożyczek nie wpędzało kredytobiorcy w pętlę zadłużenia. Myślę, że ten przepis nam to gwarantuje.

Jeśli chodzi o poprawki pani poseł Masłowskiej, to zastanawiamy się, pani poseł, czy druga i trzecia poprawka nie są nadmiarowe. Jeśli mówimy o tym, że kredytobiorca ma prawo spłacić kredyt i nie ponosić kosztów, czyli zwrócić pieniądze, jeśli kredyto-

dawca złamał umowę i stosuje inne limity niż ustawowe, to byłoby wystarczające zabezpieczenie. Poprawka trzecia jest tożsama z drugą.

Poproszę panią dyrektor o bardziej szczegółowe wyjaśnienie. Wydaje się, że możemy przychylić się do poprawki drugiej, nie sądzę, żeby trzecia była wówczas zasadna.

Zastępca dyrektora Departamentu Rozwoju Rynku Finansowego MF Agnieszka Wachnicka:

Ponieważ sankcja kredytu darmowego przewidziana w art. 45 ustawy o kredycie konsumenckim mówi, że kredytobiorca może do okresu 1 roku po wykonaniu umowy skorzystać z sankcji kredytu darmowego, wydaje nam się, że trzecia poprawka, która przesądza 14 dni, nie jest konieczna.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Zmiana druga w zestawieniu poprawek polega na dodaniu w art. 7 ust. 5a. Wobec tej zmiany stanowisko rządu jest pozytywne. Stanowisko wobec zmiany trzeciej polegającej na dodaniu ust. 5b jest negatywne.

Czy są uwagi Biura Legislacyjnego do poprawek? Nie ma uwag.

Rozpatrzymy tę poprawkę. Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki polegającej na dopisaniu ust. 5a? (22) Kto jest przeciwny? (0) Kto się wstrzymał? (0).

Zmiana została przyjęta jednogłośnie.

Stanowisko rządu wobec poprawki trzeciej było negatywne. Rozstrzygamy. Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki? (7) Kto jest przeciwny? (15) Kto się wstrzymał od głosu? (0).

Poprawka uzyskała rekomendację negatywną.

Przechodzimy do zmiany nr 6 w art. 7. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia zmiany nr 6? Nie ma sprzeciwu. Przyjęliśmy zmianę nr 6.

Przechodzimy do art. 8. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 8? Nie widzę. Art. 8 został przyjęty.

Proszę bardzo, Związek Banków Polskich.

Dyrektor zespołu ZBP Tadeusz Białek:

W naszej ocenie art. 8 powinien dotyczyć umów kredytu konsumenckiego. Wszystkie przepisy przejściowe odnoszą się do umów kredytu konsumenckiego. Tymczasem jest tu mowa o wszystkich czynnościach prawnych, które będzie obejmował limit kosztów pozaodsetkowych. Będzie to obejmować także umowy, które nie mają związku z przedmiotową ustawą, także wieloletnie umowy bankowe, które będą obowiązywać w momencie wejścia w życie limitu. W niektórych przypadkach nawet 20 lat od dnia wejścia w życie ustawy nie będzie można stosować tych przepisów. Wydaje się, że ustawa miała dotyczyć umów kredytu konsumenckiego.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Zapytuję, czy ta kwestia była wyjaśniana. Pan przewodniczący Brzezinka.

Poseł Jacek Brzezinka (PO):

Pani przewodnicząca, ta sprawa była omawiana podczas posiedzenia podkomisji.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Pani minister.

Sekretarz stanu w MF Izabela Leszczyna:

Intencją rządu było dokładnie to, co jest zapisane. Zmieniamy przepis Kodeksu cywilnego, który dotyczy wszystkich umów. Pozostajemy przy zapisie, który jest w przedłożeniu rządowym.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 8? Nie widzę. Przyjęliśmy art. 8.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 9? Nie ma. Stwierdzam, że art. 9 został przyjęty.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art.10? Nie ma. Stwierdzam, że art. 10 został przyjęty.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 11? Nie ma. Stwierdzam, że art. 11 został przyjęty.

Proponuję, abyśmy powrócili do zmiany 4 w art. 2. Państwo posłowie otrzymali poprawkę przygotowaną przez pana przewodniczącego Brzezinkę. Udzielam głosu panu posłowi.

Poseł Jacek Brzezinka (PO):

Dziękuję, pani przewodniczący. Wydaje mi się, że nie ma potrzeby uzasadniania poprawki. Przesłanki, dla których poprawka została zgłoszona, były omówione. Chodzi o to, żeby również firmy pożyczkowe mogły przekazywać dane i korzystać z bazy, która ma zabezpieczyć podmioty działające na rynku finansowym przed podmiotami dopuszczającymi się nadużyć lub przestępstw. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Poproszę o stanowisko rządu wobec poprawki.

Sekretarz stanu w MF Izabela Leszczyna:

Pozytywne.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Biuro Legislacyjne.

Legislator Wojciech Białończyk:

Pani przewodnicząca, zwracamy uwagę, że poprawka chyba wymaga przeredagowania. Poprawka brzmi: „Banki, inne instytucje ustawowo upoważnione do udzielania kredytów oraz instytucje utworzone na mocy art. 105 ust. 4 mogą przetwarzać i udostępniać wzajemnie, także instytucjom pożyczkowym...”. Jeśli ktoś coś udostępnia wzajemnie, to nie komuś trzeciemu. Chyba należałoby to sformułować inaczej: „Banki, inne instytucje ustawowo upoważnione do udzielania kredytów oraz instytucje utworzone na mocy art. 105 ust. 4”. W tym miejscu należałoby dopisać te nowe podmioty. Mam pytanie, czy im mają tylko być udostępniane informacje, czy również mogą je przetwarzać. Mowa jest o przetwarzaniu i udostępnianiu.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Muszą przetwarzać, żeby mieć dostęp.

Legislator Wojciech Białończyk:

Trzecia kwestia. W pkt 2 są dopisane te podmioty. „2) przestępstw dokonywanych na szkodę banków, instytucji kredytowych...”. Katalog w pkt 2 nie pokrywa się z tym w zdaniu wstępnym. Czy taka była intencja, czy katalogi podmiotów mają się pokrywać? Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Intencją pana posła jest, aby wszystkie te podmioty mogły wzajemnie przekazywać informacje i je przetwarzać.

Poproszę o stanowisko rządu wobec uwag Biura Legislacyjnego. Czy pozostawiamy tę redakcję, czy jest akceptacja przeredagowania? Wtedy pan poseł musiałby zgłosić autopoprawkę.

Sekretarz stanu w MF Izabela Leszczyna:

Jeśli chodzi o pierwszą uwagę Biura Legislacyjnego, żeby wszystkie instytucje mogły wzajemnie przekazywać informacje i je przetwarzać, to prosimy o przeredagowanie tekstu. Jeśli chodzi o różny katalog instytucji we wstępie i w punktach, to rozróżnienie jest celowe i prosimy, żeby tak zostało.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Rozumiem, że jest akceptacja dla poprawki posła Brzezinki. Biuro Legislacyjne.

Legislator Wojciech Białończyk:

Przepis ten zostanie przeredagowany. Jeśli pani przewodnicząca pozwoli, zaproponowałbym następujące brzmienie:

„Banki, inne instytucje ustawowo upoważnione do udzielania kredytów, instytucje utworzone na mocy art. 105 ust. 4, instytucje pożyczkowe, instytucje finansowe, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 7 lit. c oraz podmioty, o których mowa w art. 59d ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, mogą przetwarzać i udostępniać wza-

jemnie informacje, w tym informacje objęte tajemnicą bankową...”. Dalej bez zmian. Czy dobrze oddałem intencję?

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Czy pan poseł wyraża zgodę na taką redakcję?

Poseł Jacek Brzezinka (PO):

Tak, wyrażam.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Jakie jest stanowisko rządu?

Sekretarz stanu w MF Izabela Leszczyna:

Pozytywne.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję bardzo. Dyskusja w tej sprawie została przeprowadzona, zatem rozstrzygamy.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem poprawki w wersji ostatecznej przedstawionej przed chwilą? (19) Kto jest przeciwny? (0) Kto wstrzymał się od głosu? (0).

Poprawka została przyjęta jednogłośnie.

Przechodzimy do rozstrzygnięcia całości projekt. Pani poseł Masłowska, bardzo proszę.

Poseł Gabriela Masłowska (PiS):

Poprawkę pierwszą i trzecią, które zostały odrzucone, zgłaszam jako wnioski mniejszości.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Poproszę panią poseł, aby uzupełnić przed końcem posiedzenia formalności związane ze zgłoszeniem poprawek jako wniosków mniejszości. Biuro Legislacyjne.

Legislator Wojciech Białończyk:

Jeszcze drobna uwaga. Art. 2 wraz z poprawką w sprawozdaniu zostanie zamieszczony chronologicznie po art. 4.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Chciałabym, żeby Komisja przed przegłosowaniem całości projektu udzieliła upoważnienia Biuru Legislacyjnemu do dokonania zmian związanych z zasadami legislacyjnymi. Czy jest sprzeciw państwa posłów? Nie ma sprzeciwu.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia całości projektu ustawy wraz z poprawkami, które przyjęła Komisja? Nie słyszę sprzeciwu. Projekt został przyjęty jednogłośnie.

Pozostaje nam wybór posła sprawozdawcy. Proponuję powierzyć tę funkcję przewodniczącemu podkomisji, panu posłowi Jackowi Brzezince.

Czy pan poseł wyraża zgodę?

Poseł Jacek Brzezinka (PO):

Tak, pani przewodnicząca. Wyrażam zgodę.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Czy są inne kandydatury? Nie widzę. Czy jest sprzeciw wobec powierzenia posłowi Brzezince funkcji sprawozdawcy? Nie ma sprzeciwu. Gratuluję panu posłowi.

Dziękuję naszym gościom, państwu posłom, Biuru Legislacyjnemu i sekretariatowi Komisji za wspólną pracę. W związku z wyczerpaniem porządku dziennego zamykam posiedzenie Komisji.